

RUTINA

Tayiñ chumkel ta fill antü

WENUNTUGAEAL TA FILLKE ZUGU ZOMO KA PÜCHIKE WENTXU TA FILL ANTÜ

Kelluntukuael ta reñma fillke zugu mew

¿Chem am ta fillke zugu entukel ta fill antü?

Fill antü reke entukel ti fill küzaw ka fill zugu fentepu antü mew.

¿Chumgelu müley ñi fill antü entuael kiñe zugu tamün püchikeche egün?

Fantepu mew ragi weza kutxan mew, pu püchikeche müley ñi kellugeael ñi fill antü entuael zugu. Tüfa txipayafün chilkatuwe mew kam ruka mew. Fey kelluayu ñi.

- Ñochikechi kizu kimael ñi az felen, fey küme entuam zugu ñi wallontu mew.
- Müley tami kimael “chem zugu ñi rupayael” ka chem zugu ñi zewmayael “inagechi”.
- Müley ñi kizu zewmayael fillke zugu.

Nieael kiñe zugu ta fill antü, jümüte pepilfahay! Müley ñi rupayael ta antü ñi azeluwam ka inanieam, ta pu püchikeche ka pu reñma. Welu fill antü feypiniegele ta pu püchikeche ñi chumael egün, fey kelluntukukey ñi chumgechi kizu zapituael egün.

¿Chumgechi müley ñi koneltuael?

- Gelay ta kiñe “chilka” fil zugu nentuyel pu püchikeche egün, müley ñi günezuaengeael chumgechi ñi txemkülen egün, ka chem zugu entukey ñi reñma ta fill antü. Ka femgechi guyigelayay, ta pu püchikeche kizuke niey kiñe az.
- **Müley tami wenuntuafiel fillke zugu:** yafütun zugu, ürkütun zugu, liftuwün, ka aukantun. Tüfachi zugu kelluntukukey ñi kümelkaleael ta pu püchikeche, fey mew müley ñi txipayael fill antü ka fentepu antü.

1. http://www.crececontigo.gob.cl/wp-content/uploads/2015/11/cartilla_habitos-web.pdf

- **Müley tami wenuntuael**, tunte txemküley tami püchi zomo kam püchi wentxu, fewla amulnieyem kiñeke küyhen, zoy pepilfalay ñi entuael kiñe zugu fill antü mew. Fey mew, müley tami kimael tami püchiche, tunte antü ñi güñüken, tunte antü ñi mozageael, ka tunte antü ñi umawtuael.
- Txemküleyem ta pu püchikeche zoy txepelekeygün, fey ñochikechi konkeygün ñi “pu reñma ñi mogen mew”.
Koneltuafimi tami püchikeche fillke zugu mew; femgechi fey ayiwküleay, pepilway ka zewmayay kiñeke küzaw: küme azkünüael ñi aukantukemüm, küme azkünüael individuales, ñi küme elkünüael ta servilletas, txapümael ta media, ka fillke küzaw.
- **Pu püchikeche ta kimtukukeygün fill kimün inakintuyem egün. Pu püchikeche ta rumel günezuamniekeygün ñi pu wünenkülechiche (chaw, wünen peñi, wünen lamgen). Fey epe kom ñi kimtukuel chi**

zugu, inakintun mew ta kimkigün, azkintule egün, chumgechi ñi kühakuwken wiñoyem feria mew ka wiñoyem baño mew ifey inakintuaygün!

Kiñeke gülam zugu:

- 1 Nütxamkayafimi ka poyen mew feypikeafimi, ñi chem küzaw entuken fill antü: “¡Fewla fey kühakuayíñ ka kullumtuayíñ!” “¡Tukulelayu tami pañal, fey wüla lichituaymi!” “Tukulelayu tami gorro, ¡fey wüla amuayu plaza mew!”
- 2 Fill antü zewmalmi feychi zugu, fey kimtuay zugun. ¡Pu püchikeche kimtukukigün zugun petu ñi zugunon kiñe nemhül!. zewmayaygün. Ka müley tami feypiafiel, feytichi küzaw ka zewmaygün rupachi antü mew.

- 3 Ulkantuaymi ka fillke aukantun mew, kelluntukuaymi ñi kimael ta pu püchikeche, chem ñi zewmayael: ñi kühakuael, petu ñi tafütunon, ñi umawtumeael. Femgechi ta pu püchikeche ñochi kimkey chumgechi rupan ta antü, ka müley ta poyen pu püchikeche ka pu zapitunietuetew.

- 4 Pu püchikeche, küme zapituniegeyem, kimkeygün ñi zuamgel ka poyegel, fey küme kimtukukeygün fillke zugu; ñi müllo ka ñi kalül azküley ñi koneltuam fillke zugu mew, feypiley ti reñma egün küzawkelu: gillameael kofke, pemeael ñi chuchu, ñi kuku, ñi laku ka ñi chezki, ka femgechi txipayael ñi aukantuael ñi pu karrukatuhe egün.

Kom tüfachi “itxofill zugu” **wüne müley ñi txipayael puliwen feytichi zugu zoy ürküael egün, kakelu zugu zoy ñochigelu müley ñi txipayael ta phun.**

- 5 Antü mew kintuaymi chew tami müleael tami püchiche egu kom tami reñma egün. Tüfa mew, txipakey ta kimuwün ka poyewün zugu, ka femgechi txipakey az mogen.

- 6 Ka femgechi feypiaymi tunte antü tami aukantuael tami pu püchikeche egün, ponwitu ruka mew kam wekungeafuy rume, ñi zewmyael kiñe rompecabezas, aukantuael, kimael we nemhül adivinanzas mew, ka femgechi küzawafuymün feytichi zugu werkülu ti educadoras.

- 7 Müley tami kimael chem küzaw kam zugu ñi txipayael antü mew: müley ñi kimael tunte antü ta ürkütukeygün ta pu püchikeche, fey kimnielmi chem zugu ñi txipayael, fey amulnieafimi kake zugu ka fey, reñma mew, tami fütä egu, kurre egu, kam weni egu-

- 8 Ñochikechi eluñmaniefimi tami pu püchikeche, ñi koneltuael kiñeke zugu mew txipayael antü mew.

